

Frédéric Bastiat

(* 1801 Bajona - †1850 Roma)

F. Bastiat - prancūzų ekonomistas ir politikas. Po 1848 m. revoliucijos, kaip liberalų atstovas, jis buvo išrinktas į Nacionalinę Asamblėją. Sekdamas anglų judėjimo Anti-Corn Law League pavyzdžiu, Prancūzijoje jis įkūrė Laisvos prekybos asociaciją. Drauge su Victor Hugo jis buvo vienas iš tarptautinės taikos organizacijos įkūrėjų. Tačiau, anot Josef Schumpeter, didžiausias jo nuopelnas - „visų amžių geriausias ekonomikos žurnalistas.“ F. Bastiat nuopelnai ekonomikos teorijai yra labai svarbūs: jis sėkmingai paneigė pagrindinių anglų Klasikinės ekonomikos mokyklos pesimistinės krypties puoselėtojų D. Ricardo ir T. Malthus įsitikinimą, kad neįmanoma pakelti darbo liaudies gyvenimo lygio aukščiau kuklaus pragyvenimo ribos. F. Bastiat teigė, kad laisvos rinkos ir laisva prekyba paskatintų ekonomikos augimą, o kapitalas, sukurtas augančios ekonomikos, būtų vis daugiau investuojamas į darbo jėgą. Šis teiginys tapo ne tik liberalios laisvosios prekybos judėjimo (vedamo *Manchester School*, Richard Cobden, John Bright ir kt.) kertiniu argumentu - pati istorija patvirtino jo optimizmo tiesą. Nuo 1840-ųjų antrosios pusės prasidėjęs laisvosios prekybos amžius tapo masių praturtėjimo laikmečiu.

Didžioji jo straipsnių dalis rašyta ne akademiškai, o populiarių esė ar satyros stiliumi. Jis tapo svarbiu ekonominės teorijos populiarintoju, o jo kūriniai buvo išgraibstomi kaip bestseleriai. Geriausiai žinoma yra jo satyra „Žvakių gamintojų peticija“ (1846), kurioje žvakių gamintojai peteikia vyriausybei peticiją, prašydami juos apsaugoti nuo paties nedoriausio konkurento – saulės. Tai buvo pats efektyviausias protekcionizmo išjuokimas.

Literatūra:

- Frédéric Bastiat: Oeuvres économiques, ed. Florin Aftalion, Paris 2000
- Fondas *Foundation for Economic Education* yra išvertęs svarbiausius F.Bastiat kūrinis į anglų kalbą (www.fee.org)
- George Charles Roche: Free markets, free men : Frederic Bastiat, 1801-1850, Hillsdale 1993
- Detmar Doering: Denker der Freiheit: Frédéric Bastiat, St. Augustin 1997

Internetinės svetainės:

www.bastiat.org (anglų k.), www.bastiat.net (prancūzų k.), www.bastiat.de (vokiečių k.)

Šaltinis:

Friedrich Naumann Institutas
http://www.fnst-freiheit.org/webcom/show_article.php/_c-1144/_lkm-1091/i.html

Paruošė Dr. Detmar Doering